

TORONTÁLI KÖZLÖNY.

Egyesült „Felső Torontál” és „Kikindai Közlöny”.

P O L I T I K A I L A P.

Megjelenik vasárnap és csütörtökön

N.-Kikinda, 1896. december hó 9.

Valamikor régen Tisza Kálmán mondotta ki azt a parlamentáris axiómát, hogy ha nem volna ellenzék, beremtenélkélene.

— Nos, idők folyamán jóformán eljutottunk ahhoz a stádiumhoz, hogy az egészséges, hamisítatlan parlamentárizmus minden őszinte barátja, hive, komoly aggodalmak közepette gondolkozóba esik: honnan és miképen lehetne megteremteni azt a bizonyos, hiányzó ellenzék?

Ezen aggályos töprekedésnek magunk is több ízben adtunk kifejezést, a mit szükségesnek tartunk megemlíteni azon okból, nehogy elvi ellentét látszata terheljen bennünket a mai indemnítási vitáról táplált nézeteink fonalán.

Az ellenzék hiánya, az ellenzéki harczi kedv teljes leszereltsége volt az oka annak a szokatlan jelenségnek, hogy a képviselőház egy óra alatt, minden vita nélkül megszavazta az indemnítást.

Az összes felszólalók a saját elvi álláspontjuknak rövid kijelentésére szoritkoztak s azzal mindennek vége volt.

A ki visszaemlékszik azokra a fenyegető baljóslatokra, melyek a mult országgyűlés berendezését kísérték, hogy a választásokkal nem buvik ki a kormány a politikai és parlamenti bonyodalmakból, mert az ellenzék mindjárt az első lépésnél obstrukciót csinál s nem engedő letárgyalni a kényszerű ideiglenes költségvetési fölhatalmazást: az a ma történetek után egész terjedelmében belátja a parlamenti ellenzék bukásának rengeteg voltát.

Az új Ház egy óra alatt megszavazta az indemnítást, az ujoncz megajánláshoz talán még annyi idő sem kell s ezzel vége a kormány egész kényszerhelyzetének s nyugodtan megkezdődhetik a rendes munka, vagy a karácsonyi szünet.

Bizonyára mi is úgy fogjuk fel ezt a jelenséget, mint a parlamenti ellenzék tökéletes tönkjének hiteles bizonyosságát s ha mikor ezen, éppen az egészséges parlamentárizmus szempontjából őszintén és komolyan sajnálkozunk, bizvást hozzáfűzhetjük ezen, látszatra ellentmondó észrevételt, hogy ennek a körülménynek az illetén érvényesülése ma egyenesen a parlamentáris elv javára történt.

A magyar parlamentárizmusnak egyik régi visszaélése volt az indemnítással összekötött bizalmi kérdés, holott annak semmi jogos alapja, értelme nincs. A bizalmi kérdéssel kapcsolatos, nagy terjedelmű, heves vita merőben helytelenül szokta elrabolni a törvényhozás drága idejét s így igen üdvös praecedens volt a mostani, egy igazi indemnítási vita normáját megalkotó eljárás.

Jgaz ugyan, hogy maga a bizalmatlanságnak elvi kijelentése az ellenzéki szónokok részéről, azon konkluzióval, hogy az illető pártok az indemnítást nem szavazzák meg, szintén megállapítja a régi téves gyakorlat egész tényállását, mégis ez inkább egy ártatlan parlamenti vétó, nem pedig komoly, tervszerű és céltudatos politikai akció.

A parlamenti ellenőrzéshez nélkülözhetetlen ellenzéki szellemre, ellenzéki tevékenységre

égető szükség van, de természetesen a maga illetékes helyén és idejében.

A szükségbeli eszközöknek a kormány iránti bizalmatlansággal megokolt megtagadása nem reális, belátó, hanem egyszerűen a tagadás szelleméből folyó minden áron való ellenzékeskedés.

Végre is nem az esetleges kormány kényelme vagy szorongása, hanem mindenkor a haza java kell, hogy a parlament minden pártjára nézve irányadó, parancsoló szempont legyen.

H I R E K.

Nagy-Kikinda, 1896. decz. hó 9.

Személyi hir. R ó n a y Jenő Torontálvármegye főispánja f. hó 7-én városunkban időzött, a mely alkalommal a f. t. á. t. választmányi ülésén elnökölt.

Városi közgyűlés. Mint jeleztük, a város képviselő testülete holnap 9 órakor közgyűlést tart. A napirendre igen fontos tárgyak vannak kitűzve, a miért is a városatyák figyelmét a közgyűlésre felhívjuk.

Választmányi ülés. A f. t. á. t. f. hó 7-én R ó n a y Jenő főispán elnökle alatt választmányi ülést tartott. Az ülés lefolyásáról a következő értesítést vettük: Gróf Szapáry Géznak az egresi és szt.-péteri uradalmából, továbbá Perjámos községnek ingatlanaiból, báró Gerliczy Ferencnek a deszki, ferencszállási és klárafalvai uradalmából, gróf G y u l a i n a k sárafalvai uradalmából a társulat védőtöltésének megerősítéséhez szükséges testületek kisajátítása és kártalanítása iránt kötött egyezségeket a választmány jóváhagyólag tudomásul vette. Igazgató jelentését, hogy az ó-szent-iváni eső átérés esatornája elkészült, tudomásul vette a választmány. Az elnök által szept. hó 7-én eszközölt pénztári rovacsolás alkalmával dícséretreméltó pontosságot talált. A Tisza-szabályozás nagy művének megkezdését jelképező szoborcsoportozat kisebbített utánzata egy példányának megrendelésével az igazgató megbízott. A f. évben megejtett pótlíquidáció alkalmával számitáson kívül hagyott 79303 frt 98 kr költség többletnek figyelmén kívül hagyása iránti miniszteri rendelet tárgyalásába a választmány ezuttal nem boesátkozott, hanem kiadta az igazgatónak azzal, hogy az ügyet javaslatával együtt mutassa be legközelebb. A székelyi párhuzammű kiépítését s annak mielőbbi megkezdését a választmány elrendelte. A választmány az igazgatónak abbéli intézkedését, hogy a jövő évi árvédelmi anyagokat biztosította, és két új röze-szállító hajót rendelt meg, szintén helyeslőleg tudomásul vette. Az új szeged-vedresházi árm. társulatnak a felső torontáli ármentesítő társulatba való beolvadása ügyében utasított az igazgató, hogy a földmívelésügyi miniszteriumhoz sürgető feliratot intézzen. Az ezredéves kiállításra felküldött tárgyak közül az összes nélkülözhető darabok a létesítendő gazdasági múzeum céljaira átengedtetek. Haill Gusztáv volt napidijas mérnöknek 180 frt jutalom szavaztatott meg. A deszki vonalfőnöki telefon hálózatnak czélszerű átalakítására a választmány 8000 frtot szavazott meg. Urbán Iván társulati választmányi tag és vonalfőnök leköszönését a társulat sajnálattal tudomásul

vette. A miniszter a társ 1897. évi költségvetését jóváhagyta. A társulat részére a Tisza-szegedi közös tartalék alap nyereségének felosztásából 87 ezer forint utaltatott ki. Gfeller Ferenc napidijasnak 20 frt segélyt szavaztak meg. Zwölfer János napidijasnak 48 frt végkielégítést utalványoztak. Végül megemlítjük, hogy a tárgyalás folyamán az igazgató egy igen fontos előterjesztéssel lépett fel, és pedig a belvízi társulatoknak a f. t. á. t. ba leendő bekebelezése iránt tett sürgős indítványt. Az igazgató előterjesztését a vál. igen kedvezően fogadta és bővebb eszmecsere után, mielőbb e kiválóan fontos ügy érdemleges tárgyalásába boesátkozott volna, felhivta az indítványozó igazgatót, és a főmérnököt, hogy az összes ezen ügyre vonatkozó adatokat eleve szerezzék be, — a melyek alapján az esetleg bevonandó belvízi társulatok, közöttük a „G a l a c z k a” társulat is, hozzájárulási előnye számszerűleg is okadatható legyen és ezek megtörténte után tegyenek a választmánynak javaslatot. Az igazgató előterjesztését lapunk legközelebbi számában szöszierint közöljük, annyival is inkább, mert ez a kérdés városunkat is kiválóan érdekli.

A torontáli h. é. vasutak bérletjegyei. A torontáli helyi érdekű vasutak igazgatósága elhatározta, hogy 1897. évre a torontáli helyi érdekű vasutak összes vonalára érvényes névre szóló és fényképpel ellátott bérletjegyeket boesát ki, még pedig az I. osztályban való utazásra 400 koronáért, a II. osztálybani utazásra 300 koronáért és a III. osztályban való utazásra 200 koronáért. Ezen bérletjegyek f. évi december hó 15-től kezdve az egész évi bérletösszeg lefizetése és egy fényképnek beküldése mellett a torontáli helyi érdekű vasutak üzletigazgatóságánál kiválthatók.

A szeged—karlovai h. é. vasut részvénytársaság a napokban tartotta T a l l i á n B. orsz. képviselő elnökle alatt alakuló közgyűlését. A kormány részéről dr. N á v a y Aladár min. titkár volt jelen. A vonat 64 kmtr. hosszú, az építési tőke 2,360,000 forint. Igazgatósági elnök lett T a l l i á n Béla orsz. képviselő, alelnök D e l l i m a n i c s Lajos, Torontálmegye alispánja. A kormány az igazgatóságban dr. Náway Aladár által lesz képviselve. A végrehajtó bizottság Tallián Béla, Gerhardt Gusztáv és Pollák Armin tagokból áll.

Vidéki hírlapírók országos szövete. A vidéki hírlapírók mult évben tartott országos kongresszusán fölvetett tervet, mely szerint a vidéki sajtó egységes szervezettel volna ellátandó, mely egyrészt a testületi szellemet és önértzetet erősítené, másrészt a vidéki sajtó munkásainak ellátását agkorokra biztosítaná, — Szegeden egy szűkebb értekezleten a megvalósuláshoz közelebb vitték. K u l i n y i Zsigmondnak, a „Szegedi Napló” szerkesztőjének meghívására megjelent szerkesztők, a vidéki hírlapírók országos szövetségének megállapítását elhatározták, melyek keretében egy segély- és egy külön kezelt nyugdíjalapot létesítenének. A szövetséghez csak hivatásos hírlapírók tartozhatnak, a kik mint ilyenek legalább három év óta működnek. Az alapszabályok szövegezésével egy albizottságot bíztak meg, a mely mintegy 100 vidéki szerkesztőt fog összehívni december 27-ére Budapestre, az alakuló közgyűlésre. Az emberbaráti szövetség érdekében a legélénkebb propagandát minden vidéki központban már újévkor megkezdik.

A kanyaró járvány, mely a mult hónapban teljes erővel lépett fel városunkban, az utóbbi időben apadóban van. A városhoz jutott jelentések szerint, e hó 1-étől máig 14 újabb kanya-

ró beteget jelentettek be. Fertőző betegség közül bejelentettek 3 difteritisz és 1 tifusz esetet.

Milán király a magyarokról. Ismeretes dolog, hogy Milán szerb exkirály visszaküldte az oláh komitónak azt a füzetet, mely a nyáron Flourens elnöklése alatt a magyar millennium megmontására Párisban tartott nemzetiségi gyűlésen elmondott beszédekét foglalja össze. A levél Spalaikovits Miroszlávnak van címezve és egész terjedelmében így hangzik:

Uram!

A vadászatról visszatérve, asztalomon találtam azt a füzetet, melyet ön nekem „a három nemzetiség bizottságának nevében” küldött és melynek címe: A három nemzetiség kérdése Magyarországon. (Question des trois nationalités en Hongrie.)

Az ajándékot nem fogadhatom el. Minthogy távol tartom magamat a politikai kérdésektől, azzal a bizottsággal semmiféle összeköttetést nem akarok föntartani.

Különbösen is öreg napjaimra, szürkülő hajammal és husz évi uralkodás tapasztalataival nem helyeselhetek oly politikát, a melyet én magam sohasem követtem. Nem helyeselhetem néhány fiatal honfitársam magatartását, a kik okosnak, bölcsnek és hazafiasnak tartják azt, hogy egy szomszédos állam belügyeibe avatkozzanak, még kevésbé követhetem őket oly országgal való ellenségeskedés útján, melylyel Szerbiának közzgazdasági és politikai érdekei miatt jó viszonyban kell élni. Nem akarok hozzájárulni a tünetszerű olynép ellen, mely a multban, úgy mint mi, fényesen harcolt a kereszténység érdekében és a mely most nemes királyának uralkodása alatt kiváló bizonyítékait adta hatalmas életképességének. Azok az eszmék, melyeket önök képviselnek, az é. szememben illúziók, a fura morgánának bizonyos tajtája és önök nem kívánhatják tőlem, hogy változtassak tiszta és őszinte meggyőződéseimen. Ezek között leginkább ez a meggyőződés gyökerzett meg bennem, hogy Szerbia haladását és jövőjét minden viszonyok között a szerb történelem politikai hagyományaihoz való hűség, a hagyományokhoz való ragaszkodás szilárdíthatja és biztosíthatja nagyemlékű nagybátyám, Miklós fejedelem zászlója alatt. Fogadják stb. Takovo gróf.

Püspök az igazító ellen. Szerb egyházi körökben nagy feltűnést kelt az a konfliktus, mely Opatics German bácskai püspök és dr. Politi konzisztoriális jegyző között felmerült. Megtörtént ugyanis, hogy az újvidéki Branik, melynek Polit az egyik kiadója, megtámadta a püspököt, a mire aztán kérdőre vonta a konzisztoriális jegyzőt. Polit azonban minden felvilágosítást megtagadott, kijelentette, hogy ő nem püspöki tisztviselő és ő cselekedeteihez a püspöknek nincs köze. Opatics pedig nem így vélekedett, felfüggesztette Politot állásától, a ki azonban felebbezett a metropolita tanácsához. A Branik most azt újságolja, hogy Opatics előre kijelentette, hogy ő nem törődik a tanács határozatával, mely előreláthatóan Politra kedvező lesz, hanem egyedül a miniszterumban bizik. A lap tehát még hevesebben megtámadja a püspököt, hogy egyházi hatósága ellenében a polgári hatóságokhoz fordul védelemért.

Egy család tragédiája. Merczfalván (Torontalm.) Grell János odaváló postakocsis esinos háztelek ura, ki a szolgálatban rendkívül becsületes és megbízható, feleségével folytonos perpatvarban élt és a napokban elhatározták, hogy közös akarattal elválnak egymástól. A három gyermek közül a felnőtt leány anyjához került, a nagyobbik fiut az apa fogadta magához és csak a legkisebbikre, az öt esztendőös Franca nézve nem tudtak megegyezni. Az anya nem akarta átengedni és csak akkor egyezett bele nehéz szívvvel, mikor az apa bejelentette, hogy addig nem egyezik bele a vagyoni felosztásba, amíg a kis Franca meg nem kapja. Az asszony odahozta neki a gyermeket, de a férj öröme nem tartott sokáig. Még az nap este mikor a gyermekek egyedül voltak otthon, az őrizetükre rendelt szolgáló levette Grell szolgáló revolverét a falról és játszott vele. A nagyobbik fiu odaszólt. „Vigyázz, mert meg van töltve!” — de már a következő perczben elsült a fegyver és a kis Franca keresztül lőtt mellél zuhant a földre. Az apa épen jókor érkezett, hogy befoghassa kedvenczének szemét. Az eset a községben leirhatlan mély részvételt keltett.

A gőzfürdő, a melyben a közönség a legjobb kiszolgálásban részesül, olcsó díjak mellett naponként rendelkezésre áll.

Felölös szerkesztő és laptulajdonos:

Dr. KISS KÁROLY.

1833 sz. vég. 1896.

Arverési hirdetemény.

Alulirt kir. bir. végrehajtó az 1881. évi LX, t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nkikindai kir. járásbíróóság 13793/p 896 sz. végzése által **A takarékos és hitelegylet mint részvénytársaság** nagy teremíai cég végrehajtató javára **Steiner Robert és neje** nkikindai lakos ellen

56 frt 16 kr tőke s járuléka erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróilag felülfoglalt és 316 frtra becsült különféle szobabutorokból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a nagy-kikindai kir. járásbíróóság 16557/polg. 1896. számú kiküldést rendelő végzése folytán a helyszínen, vagyis N.-Kikindán alperes lakásán leendő eszközzésére **1896 évi december hó 22-ik** napján d. u. 2 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §. a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881 évi LX. t.-cz. 107. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt NKikindán, 1896 évi decz. hó 8 án.

751 1—1 Várnay L., kir. bir. végrehajtó.

2068 sz. vég. 1896.

Arverési hirdetemény.

Alulirt kir. bir. végrehajtó az 1881. évi LX, t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nagy-kikindai kir. járásbíróóság 11438/polg. 1896 számú végzése által **Heumann Mor** török-becsei lakos végrehajtató javára **Popov A. Vlada** karlovailakos ellen 105 frt 40 kr tőke s járuléka erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróilag lefoglalt és 726 frtra becsült különféle házbutorok, 2 ló, 2 csikó, ssalma, téglá, baromfi ésegyéb tárgyakból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a nkikindai kir. járásbíróóság 1663 polgári 1896. számú kiküldést rendelő végzése folytán a helyszínen vagyis Karlován alperesek lakásán leendő eszközzésére **1896 év december hó 15-ik** napjának délután 3¼ órája

határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. évi t.-cz. 108 §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt N.-Kikindán, 1896. évi decz. hó 3. napján. 750 1—1. **Stolz Adolf**, kir. bir. végrehajtó.

2064 sz. vég. 1896.

ÁRVERÉSI HIRDETMEY.

Alulirt kiküldött kir. bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nkikindai kir. bíróság 888 p. sz 896 végzése által **az első nagy-kikindai takarékpénziár** végrehajtató javára **Hubert Ferencz** bocsári lakos ellen 50 frt tőke s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróilag lefoglalt és 540 frtra becsült különféle házbutorok, 1 ló, 2 kocsi, gazdasági eszközök és egyéb tárgyakból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a nkikindai kir. járásbíróóság 16495 p. 1896 sz. kiküldést rendelő végzése folytán a helyszínen, vagyis Bocsáron alperes lakásán leendő eszközzésére **1896 évi december hó 14-ik** napjának d. u. 3¼ órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107. § a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt NKikindán, 1896 évi decz. hó 3-án.

749 **Stolz A.**, kir. bírósági végrehajtó.

Kathreiner-féle
KNEIPP-MALÁTA-KÁVÉT

Mindenütt kapható - ½ kiló 25kr.

Mi a
Kathreiner-féle
Kneipp-maláta-kávé?

Valódi egészségi és családi kávé, mely Kathreiner gyártási módja által a kedvelt valódi kávé ízét nyeri. Eltekintve egyéb előnyeitől, már ez okból különbözik ezen maláta-kávé minden más hasonló gyártmánytól.

A Kathreiner-féle kávé a legizletesebb, legegészségesebb és legolcsóbb pótkávé. Természetes tiszta gyártmány egész szemekben, miért is felette előnyösen használható, az örölt és ez okból a vevő közönség által nem

ellenőrizhető pótkávéval szemben, melyek hatósági vizsgálatok tanúsága szerint gyakorta idegen anyagokkal hamisítvák.

Eleinte csak **harmadrészbzen**, később felében adhatjuk a Kathreiner-kávét a valódi kávéhoz, s így az egészségre megbecsülhetetlen hatása mellett minden háztartásban jelentékeny megtakarítást eszközölhetünk.

A Kathreiner-féle kávét a legelső orvosok ajánlják, s az ugy nyilvános intézetekben, mint családok ezrei körében naponta jönnek bizonyul. Sőt magában, azaz valódi kávé hozzáadása nélkül használva, a Kathreiner-féle kávé a legjobb erősítő szer és a legegészségesebb, legkönnyebben megemészthető és egyszerűen a legizletesebb ital.

Lelkiismeretes gazdasszony vagy anya, általában kávéivó, egészsége érdekében perczig se habozzon Kathreiner-féle Kneipp-maláta-kávét használni. Az értéktelen hamisítványokkal szemben, melyekkel ma is csalják a közönséget, a vételnél vigyázni kell a fehér eredeti csomagokon látható névre

Kathreiner!

Vigyázzanak! Saját érdekükben ne engedjék magukat rábeszélni! A valódi „Kathreiner” sohasem szabad más csomagolásban, vagy nyitott áruként eladni.

